

■ بررسی نیازهای آموزشی آرشیبیست‌های شاغل در شبکه‌های سراسری

سیمای جمهوری اسلامی ایران

فاطمه موسوی | فرشته سپهر

■ چکیده

هدف: بررسی نیازهای آموزشی ۴۴ نفر از آرشیبیست‌های شاغل در شبکه‌های سراسری سیمای جمهوری اسلامی ایران هدف مورد نظر این پژوهش است.

روش/رویکرد پژوهش: روش پژوهش از نوع پیمایشی توصیفی است. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته است. فرضیه‌های پژوهش با مقدار $\text{sig} < 0/001$ و $0/001$ تأیید شده، و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس. استفاده شده است.

یافته‌ها: مهم‌ترین نیازهای آموزشی فعلی آرشیبیست‌ها در آرشیبی آنالوگ، ارزیابی منابع (۶۷/۴ درصد)، اصلاح و مرمت منابع (۶۲/۵ درصد)، و نمایه‌سازی (۵۷/۳ درصد) بوده است. ۷۴/۵ درصد از آرشیبیست‌ها، ضرورت یادگیری نیازهای آموزشی آتی خود در آرشیبی رقمی را زیاد و بسیار زیاد توصیف کرده‌اند.

نتیجه‌گیری: آرشیبیست‌ها برای انجام وظایف خود در آرشیبی رقمی به آموزش نیاز دارند.

کلیدواژه‌ها

نیازسنجی آموزشی/آرشیبی‌های تلویزیونی/آرشیبیست‌ها/شبکه‌های سراسری / سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.

مطالعات آرشیبی

فصلنامه گنجینه اسناد: سال بیستم و دوم، دفتر سوم، (پائیز ۱۳۹۱)، ۱۰۶-۸۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۹/۱۴ ■ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۷/۱۸

بررسی نیازهای آموزشی آرشیویست‌های شاغل در شبکه‌های سراسری سیمای جمهوری اسلامی ایران

فاطمه موسوی^۱ | فرشته سپهر^۲

مقدمه

توانمندسازی نیروی انسانی، افزایش کارآمدی و اثربخشی فعالیت‌ها، توسعه مهارت‌ها، و گسترش دانش شغلی کارکنان متناسب با نیازهای رو به رشد، زمانی حاصل می‌شود که هر سازمان با تنظیم برنامه‌های آموزشی و بهسازی، نیازهای توسعه‌ای را در سطح فرد، شغل، و سازمان تهیه و تدوین نماید و از تمام فرصت‌ها در جهت اجرای آن استفاده کند. هدف از به‌کارگیری فرآیند آموزش، ارتقای توان تفکر و نگرش کارکنان، افزایش مهارت و تبحر افراد، افزایش بهره‌وری سازمان و بهبود کیفیت کار است. در فرآیند آموزش کارکنان، تعیین نیازهای آموزشی، تعیین اهداف آموزشی، انتخاب روش‌های آموزشی، اجرا، و ارزیابی آنها اهمیت زیادی دارد (سید جوادین، ۱۳۸۵).

نیازسنجی (تعیین نیازهای) آموزشی عبارت است از شناسایی نیازها و درجه‌بندی آنها به ترتیب اولویت و انتخاب نیازهایی که باید کاهش یافته و یا حذف شود. اگر نیازسنجی آموزشی به درستی انجام پذیرد، زمینه ساز اجرای مؤثر دیگر مراحل آموزش شامل برنامه‌ریزی، اجرا، ارزیابی، و اثربخشی فرآیند آموزشی خواهد بود. انجام موفقیت‌آمیز برنامه‌های آموزشی، ضمن اینکه در سطح فردی باعث ارزشمندی شاغلان می‌شود، در سطح سازمانی نیز باعث بهبود و توسعه سازمانی و در سطح ملی و فراملی منجر به افزایش بهره‌وری و رشد و توسعه خواهد شد (عباس زادگان، ترک زاده، ۱۳۷۹).

سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، به‌عنوان تنها متولی قانونی پخش برنامه‌های

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال (نویسنده‌مسئول)
fmoosavi16@yahoo.com
۲. استادیار کتابداری و اطلاع‌رسانی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

رادیویی تلویزیونی، تنها رسانه دیداری- شنیداری در کشور است که به طور انبوه و کلان منابع دیداری- شنیداری تولید می‌کند. طبق گزارش چوبک (۱۳۸۲)، تنها مجموعه آرشیوهای شبکه‌های یک، دو، سه، چهار، قرآن، و خبر سیمای جمهوری اسلامی ایران، بالغ بر هشتصد هزار منبع دیداری- شنیداری در قالب فیلم و ویدئوکاست است که هر سال نیز بر تعداد آن افزوده می‌شود. از این رو، آرشیوهای این سازمان، بزرگ‌ترین آرشیو دیداری- شنیداری در کشور است که ارزش تاریخی و فرهنگی برخی مجموعه‌های منحصر به فرد آن به حدی است که از آن به «حافظه ملت» تعبیر می‌شود.

وظیفه حفظ، نگهداری، و دسترس‌پذیری این گنجینه ارزشمند، به طور مستقیم، بر عهده کسانی است که با عنوان کلی «آرشیویست» در این آرشیوها مشغول به کار هستند. اما سؤال این است که آرشیویست‌ها، چگونه آموزش‌ها و مهارت‌های لازم را برای انجام وظایف خویش کسب می‌کنند؟

متأسفانه، مسئله آموزش آرشیو در ایران، همواره با چالش‌های زیادی روبه‌رو بوده است. این آموزش‌ها، به دو واحد درس آرشیو در سطح کارشناسی رشته کتابداری محدود شده است. تنها معدودی پایان‌نامه و اخیراً نیز تأسیس رشته مطالعات آرشیوی فعالیت‌های حوزه آرشیو اسناد را شکل می‌دهد و مسائل آرشیوهای دیداری- شنیداری و از آن جمله آرشیوهای تلویزیونی را پوشش نمی‌دهد. نبود رشته آموزشی در حوزه آرشیو دیداری- شنیداری، کمبود استادان متخصص و منابع آموزشی و متون پایه، تربیت نیروهای کارآزموده و متخصص، همگام با تحولات پیش‌روی، آرشیوهای دیداری- شنیداری، را با دشواری روبه‌رو ساخته است.

در سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، از سال ۱۳۸۴، به طور رسمی مقرر شد که تنها دانش‌آموختگان رشته کتابداری در آرشیوها به کار گرفته شوند. اما با توجه به آنچه گفته شد و به دلیل مسائل خاص آرشیوهای دیداری- شنیداری باز هم ضرورت داشت که آرشیویست‌ها آموزش‌های لازم مربوط به حرفه خود را بگذرانند. بی‌تردید، گام اول در این زمینه، بررسی نیازهای آموزشی آرشیویست‌ها بر مبنای شناخت وظایف و تحلیل شغلی آنهاست. متولی این امر در سازمان صدا و سیما، اداره کل آموزش سازمان است که در همان سال‌ها نیازسنجی آموزشی را بر مبنای نظر مدیران آرشیوها انجام داد و بر اساس این نظرها به طراحی تعدادی دوره آموزشی اقدام کرد و آرشیویست‌ها ملزم شدند که برای ترفیع شغلی خود این دوره‌ها را بگذرانند. این نیازسنجی هرگز تکرار نشد؛ حال آنکه پیدایش رسانه‌های جدید و ماهیت پویای آرشیوها ایجاب می‌کند که این نیازسنجی‌ها به طور مداوم انجام شود و دوره‌های آموزشی جدیدتر متناسب با نیازها و وظایف جدید آرشیویست‌ها طراحی و

برگزار شود. اگرچه واحد آموزش اداره کل آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان متناسب با شرایط زمانی نیازسنجی‌هایی مقطعی انجام می‌دهد، هیچ‌گاه نیازسنجی جامعی در این باره صورت نگرفته است.

این پژوهش، بررسی و تعیین نیازهای آموزشی آرشیبویست‌های شاغل در آرشیوهای شبکه‌های سراسری سیمای جمهوری اسلامی ایران است. بدین منظور، سعی شده است تا به سؤال‌های زیر پاسخ داده شود:

۱. وضعیت کارکنان آرشیوهای سیمای از نظر جنس، سن، رشته، میزان تحصیلات، و سابقه خدمت چگونه است؟

۲. مهم‌ترین نیازهای آموزشی فعلی آرشیبویست‌ها در آرشیو آنالوگ کدام‌اند؟

۳. وضعیت آرشیبویست‌ها از نظر شرکت در دوره‌های آموزشی برگزار شده چگونه است؟

۴. دیدگاه آرشیبویست‌ها درباره مهارت‌ها و آموزش‌های مورد نیازشان در آینده (آرشیو

رقمی) چیست؟

۵. مهارت‌های عمومی مورد نیاز آرشیبویست‌ها کدام‌اند؟

صحت یا عدم صحت فرضیه‌های زیر نیز مورد بررسی و آزمون قرار خواهد گرفت:

۱. بیش از ۵۰ درصد آرشیبویست‌ها برای انجام وظایف فعلی خود در آرشیو آنالوگ،

نیازی به آموزش ندارند.

۲. بیش از ۵۰ درصد آرشیبویست‌ها برای انجام وظایف خود در آرشیو رقمی نیاز به

آموزش دارند.

اگر چه نگارنده مدعی نیست که در پژوهش حاضر نیازسنجی جامع و کاملی انجام داده،

اما سعی شده است که با روش تجزیه و تحلیل شغلی و نظرخواهی و بررسی آرای کلیه

آرشیبویست‌های حاضر در جامعه آماری پژوهش و مدیران و کارشناسان این حرفه، گامی در

جهت شناخت نیازهای فعلی و آتی آرشیبویست‌ها بردارد. بدون تردید، شناسایی نیازهای آموزشی،

نخستین و اساسی‌ترین گام در برنامه‌ریزی، طراحی، و اجرای برنامه‌های آموزشی آتی است.

روش پژوهش

در این پژوهش، از روش پیمایشی توصیفی استفاده شده است. به‌طور کلی، این پژوهش، به‌دنبال

تعیین نیازها و اولویت‌های آموزشی آرشیبویست‌های شاغل در شبکه‌های سراسری سیمای

جمهوری اسلامی ایران بوده است. برای گردآوری اطلاعات نظری از منابع و متون موجود در

حوزه مورد مطالعه، و برای گردآوری اطلاعات پژوهشی از جامعه مورد مطالعه، از پرسشنامه

استفاده گردید.

جامعه مورد مطالعه در این پژوهش، کلیه آرشویست‌های شاغل در شبکه‌های سراسری سیمای جمهوری اسلامی بوده است. این جامعه، آرشویست‌های شاغل در آرشوهای شبکه‌های یک، دو، سه، چهار، خبر، قرآن و آموزش را در بر می‌گیرد. در این پژوهش، به دلیل کوچک بودن جامعه آماری، نمونه‌گیری انجام نشد و پرسشنامه‌ها بین همه آنها توزیع شد. از ۵۰ پرسشنامه توزیع شده، ۴۴ پرسشنامه بازگردانده شد. بدین ترتیب، یافته‌های پژوهش بر مبنای نظر ۸۸ درصد از کل جامعه پژوهش به دست آمده است.

برای بررسی روایی مقیاس‌های تحقیق از نظر استادان راهنما و مشاور و تعدادی از کارشناسان متخصص و باتجربه حوزه آرشو دیداری- شنیداری شاغل در سازمان صدا و سیما، که در این زمینه دارای مقالات تألیفی و ترجمه‌ای بوده‌اند، بهره گرفته شد.

برای تعیین پایایی پژوهش حاضر، از آزمون کرونباخ استفاده شده است که متداول‌ترین روش برای تعیین پایایی ابزار تحقیق است. ضریب آلفای کرونباخ برای پرسش‌های مربوط به هر مقوله به صورت زیر محاسبه شد (جدول ۱).

مقوله	آلفای کرونباخ
نیازهای آموزشی فعلی آرشویست‌ها	۰/۹۵۰۸
دوره‌های آموزشی طی شده	۰/۷۵۶۲
نیازهای آموزشی آتی آرشویست‌ها	۰/۹۶۶۰

جدول ۱

ضریب آلفای کرونباخ برای مقوله‌های تحقیق در پرسشنامه

همان‌طور که مشاهده می‌شود پایایی کلی مقوله‌های پرسشنامه، با اجرای آزمون کرونباخ در حد خوبی است.

یافته‌های پژوهش

الف. یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل شغل

در این پژوهش، برای بررسی نیازهای آموزشی آرشویست‌های شاغل در شبکه‌های سراسری سیمای جمهوری اسلامی ایران، از روش تجزیه و تحلیل شغل استفاده شده است. این تجزیه و تحلیل، بر مبنای نظر کارشناسان حوزه آرشو دیداری- شنیداری و مشاهدات عینی در محل کار آرشویست‌ها و تجربیات شخصی نگارنده به عنوان آرشویست سازمان صدا و سیما صورت گرفته است.

حرفه آرشو دیداری- شنیداری^۱، در این بررسی، از دو دیدگاه مورد تحلیل قرار

۱. این اصطلاح را نورالله مرادی و وحید پورانی پور (۱۳۸۷) در کتاب آرشو دیداری دیداری شنیداری به کار برده و این گونه تعریف می‌کنند: آرشو دیداری- شنیداری رشته‌ای است که همه جنبه‌های نگه‌داری و بازیابی اسناد دیداری شنیداری، اداره اماکنی که این اسناد در آن قرار داده می‌شوند و سازمان‌های عهده‌دار این عملکردها را در بر می‌گیرد. به علاوه، به جای واژه آرشویست نیز واژه آرشودار را به کار برده‌اند.

گرفته است؛ یکی براساس وظایف فعلی آنها در آرشیبو آنالوگ و دیگری براساس وظایف آتی آنها در آرشیبو رقمی.

آرشیبو آنالوگ

در حال حاضر، آرشیبوهای مختلفی از جمله آرشیبو فیلم و ویدئو، آرشیبو صدا، و آرشیبو موسیقی در سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران وجود دارند. در این آرشیبوها، منابع آنالوگ نگهداری می‌شوند و به همین دلیل، آرشیبو آنالوگ خوانده می‌شوند. منظور از آرشیبوهای سیما در این پژوهش، آرشیبوهای شبکه‌های تلویزیونی و یا به عبارت دیگر آرشیبو فیلم و ویدئوست. نیروهای انسانی شاغل در این آرشیبوها، با عناوین شغلی کارمند آرشیبو و کتابخانه (دانش‌آموختگان رشته‌های غیر کتابداری) و آرشیبویست- کتابدار (دانش‌آموختگان رشته کتابداری) به فعالیت‌های زیر مشغول‌اند:

۱. **ثبت:** فرآیند ثبت در بدو ورود یک مدرک به آرشیبو برای جلوگیری از بی‌نظمی انجام می‌شود. ثبت، از جمله خدمات فنی است و شامل تحویل مدرک، کنترل نوار از لحاظ ظاهر و تعداد و اختصاص شماره ثبت بر حسب نوع مدرک می‌شود.

۲. **بازبینی و بازشنوایی:** منابع دیداری- شنیداری، بر خلاف کتاب قابل رؤیت و توروک نیستند؛ لذا برای آگاهی از محتوای اطلاعات، نیاز به بازبینی و بازشنوایی دارند که نیازمند تجهیزات ویژه‌ای می‌باشد. بازبینی و بازشنوایی عبارت است از تهیه خلاصه‌ای از محتوای مدرک و از جمله مهم‌ترین وظایف آرشیبویست‌ها محسوب می‌شود.

۳. **فهرست‌نویسی:** فهرست‌نویسی عبارت است از فرآیند آماده‌سازی یک مدرک برای بازیابی از طریق تجزیه و تحلیل آن و تعیین نقاط دسترسی به مدرک، متناسب با نیازهای اطلاعاتی کاربران که در دو بخش توصیفی و تحلیلی انجام می‌شود. فرآیند فهرست‌نویسی، شامل آماده کردن داده‌ها و اطلاعات منابع موجود در آرشیبو جهت بازیابی مؤثر منابع اطلاعاتی می‌شود.

۴. **آماده‌سازی منابع:** شامل چسباندن برچسب شماره ثبت به مدرک و ارسال آن به مخزن (محل نگهداری منابع آرشیبوی).

۵. **ورود اطلاعات به نرم‌افزار آرشیبو:** شامل وارد کردن داده‌ها و اطلاعات حاصل از بازبینی و بازشنوایی و فهرست‌نویسی مدرک در نرم‌افزار آرشیبو می‌باشد.

۶. **امانت منابع:** برآیند همه فعالیت‌ها و خدمات فنی که در آرشیبو انجام می‌شود در هنگام امانت متجلی می‌شود، که عبارت است از امانت منابع به اعضای آرشیبو.

۷. **صدور رسید آرشیبو:** تکمیل و صدور برگه رسید آرشیبو جهت تسویه حساب برنامه‌های

تولیدی که به آرشیو تحویل داده شده‌اند و آن عبارت است از بازبینی برنامه‌ها و مشخص کردن مدت زمان استفاده از تکرار و تصاویر آرشیوی و تعیین مدت خالص برنامه جهت پرداخت دستمزد عوامل تولید برنامه.

۸. جست‌وجوی منابع: استفاده از روش‌های مختلف جهت جست‌وجوی مؤثر منابع آرشیو و راهنمایی کاربران برای یافتن موارد مورد جست‌وجو.

۹. حفظ و نگهداری: یکی از وظایف اصلی همه آرشیویست‌ها در همه بخش‌ها می‌باشد و عبارت است از کنترل وضعیت ظاهری منابع و اطمینان از شرایط مناسب نگهداری آنها از نظر دما، رطوبت، و سایر شرایط نگهداری براساس نوع مدرک.

۱۰. نمایه‌سازی: طی این فرآیند، اطلاعات یک مدرک، با استفاده از زبان کنترل شده نمایه‌سازی می‌شود. با این حال، در نبود یک اصطلاحنامه جامع، نمایه‌سازی به ساخت کلیدواژه‌هایی از محتوای مدرک محدود می‌شود.

۱۱. خلاصه‌نویسی: عبارت است از بیان خلاصه‌ای از محتوای مدرک در کوتاه‌ترین عبارت، به طوری که بدون پرداختن به جزئیات کم اهمیت، محتوای اصلی را نمایان سازد. خلاصه‌نویسی هم در زمان بازبینی، با پرداختن به جزئیات بیشتر و البته براساس نوع محتوای مدرک انجام می‌شود و هم در زمان فهرست‌نویسی ولی با ایجاز بیشتری صورت می‌گیرد.

۱۲. ارزیابی منابع: به طور کلی عبارت است از تصمیم‌گیری درباره ارزش یک مدرک آرشیوی برای نگهداری و یا عدم نگهداری در آرشیو. ارزیابی منابع در هنگام انتخاب و یا وجین و امحای منابع کاربرد دارد.

۱۳. اصلاح و مرمت: اصلاح و مرمت منابع آرشیوی غالباً در آرشیو فیلم صورت می‌گیرد و عبارت است از مرمت فیلم‌هایی که بر اثر عوامل مختلف همچون سائیدگی، خراشیدگی، شکستگی، و مانند آن آسیب دیده‌اند.

۱۴. وجین و امحای: آن دسته از منابع آرشیوی که پس از ارزیابی مشخص می‌شود که ارزش نگهداری ندارند در مرحله وجین حذف و از چرخه منابع آرشیوی خارج می‌گردند.

گذار از آرشیو آنالوگ به آرشیو رقمی

امروزه، بخش عمده اطلاعات تولید شده به صورت رقمی عرضه می‌شوند. دنیای رقمی، آرشیوها را نیز متأثر ساخته و آنها را واداشته تا با جدا کردن محتوای مدارک از محمل‌های فیزیکی انبوه قفسه‌های طولانی فیلم و ویدئوکاست مخازن آرشیوها را به مخازن نامرئی رقمی منتقل سازند. لزوم حفظ و نگهداری طولانی مدت سرمایه‌های تولیدی رسانه‌ها، منسوخ شدن فرمت‌های پیشین به همراه دستگاه‌ها و تجهیزات مورد نیازشان، مشکلات

دسترسی سریع و آسان و طولانی بودن فرآیند تکثیر و تبدیل منابع آنالوگ از جمله دلایلی هستند که رقمی سازی منابع را اجتناب ناپذیر می‌کنند.

با این حال، رقمی سازی تنها به معنی تبدیل اطلاعات نیست، بلکه نظامی را به وجود می‌آورد که کل فرآیند تولید، ذخیره، و توزیع اطلاعات را یکپارچه می‌کند، مرز بین آرشیو و تولید را کمرنگ ساخته و مفهوم سنتی آرشیوها را به عنوان مخازن راکد برنامه‌ها متحول می‌سازد. نکته مهم دیگر، تغییر نقش‌ها و وظایف افراد در آرشیوهاست که ضرورت دارد از نو تعریف شوند و به موازات آن بر دانش فنی کارکنان آرشیوها افزوده شود. ضرورت دارد که آرشیوبیست‌ها مهارت‌های مدیریت داده‌ها را فراگیرند، چراکه اطلاعات درست درباره برنامه‌ها (متادیتا) به اندازه خود برنامه‌ها اهمیت دارند. مهارت‌های ویرایش تصاویر و همکاری نزدیک‌تر با عوامل تولید برنامه‌ها از دیگر مهارت‌های مورد نیاز آرشیوبیست‌ها در آرشیو رقمی است.

رقمی سازی در سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران نیز از بیش از یک دهه قبل آغاز شده است. در حال حاضر، عمده شبکه‌های تلویزیونی سیما جمهوری اسلامی ایران، علاوه بر پخش آنالوگ، به صورت رقمی پخش می‌شوند. با این حال، علی‌رغم ضبط و پخش رقمی برنامه‌ها، آرشیوهای سازمان هنوز در نیمه راه آرشیو رقمی هستند. تمرکز بر آنتن و پخش رقمی برنامه‌ها از یکسو و حجم بالای منابع آرشیوها از سوی دیگر، فرآیند رقمی سازی در آرشیوها را با کندی مواجه کرده است؛ به طوری که هنوز آرشیوبیست‌ها به طور مستقیم آرشیو رقمی را تجربه نکرده‌اند و آن نظام یکپارچه که از آن سخن گفته شد، هنوز پیاده‌سازی نشده است.

آنچه در ادامه می‌آید، برخی ضرورت‌های آموزشی و مهارت‌های مورد نیاز پیشنهادی در آرشیو رقمی است. این مهارت‌ها، پس از مشورت با برخی کارشناسان و پژوهشگران آرشیو رقمی، به طور خاص در سازمان صدا و سیما و مطالعه منابع اندک فارسی در این زمینه همچون برخی پژوهش‌های انجام شده در حوزه آرشیو رقمی اداره کل جهاد خودکفایی سازمان صدا و سیما و بررسی تعداد زیادی منابع انگلیسی درباره رقمی سازی در آرشیوهای دیداری - شنیداری و تلویزیونی، انتخاب شده‌اند.

۱. مبانی آرشیو رقمی: شرط اول برای ورود به دنیای آرشیو رقمی، آشنایی با مفاهیم پایه و اصطلاحات و مبانی نظری همچون سامانه‌های ماشینی در آرشیوها، پایگاه داده، متادیتا، شبکه‌های اطلاع‌رسانی، استانداردهای صدا و تصویر، اشیاء رقمی، حفاظت، کوچ رقمی، و مانند آن می‌باشد.

۲. متادیتا (فراداده): به آن دسته از داده‌ها گفته می‌شود که جزئیات یک داده دیگر را

تشریح می‌کند. به عبارت دیگر فراداده‌ها، داده‌هایی هستند درباره داده‌های دیگر. متادیتا در کتابداری عبارت است از اطلاعاتی همچون نام نویسنده، عنوان، تاریخ چاپ، و از این دست. هدف از ایجاد متادیتا دستیابی آسان‌تر و بهتر به داده‌های موجود است. در صنعت برادکست، متادیتا به رسانه‌های صدا و تصویر مرتبط می‌شود تا یک منبع رسانه‌ای را برای تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان، و استفاده‌کنندگان قابل شناسایی، توصیف، و دسته‌بندی کند و امروزه تمام نرم‌افزارهای مربوط به آن را پشتیبانی می‌کنند. لذا آشنایی با انواع متادیتاهای تصویب شده در سازمان، به دلیل نقش تعیین‌کننده آنها در مدیریت اطلاعات، اهمیت ویژه‌ای دارد.

۳. آشنایی با نرم‌افزارهای تبدیل تصاویر: پس از تعیین اولویت‌بندی‌های لازم، منابع آنالوگ به نرم‌افزارهای تبدیل تصاویر منتقل (کپچر^۱) و پس از کنترل کیفیت صدا و تصویر و انجام ویرایش‌های احتمالی، با فرمت‌های تعیین شده ذخیره می‌شوند.

۴. آشنایی با تجهیزات مورد نیاز: علاوه بر ضرورت ارتقای دانش فنی آرشیویست‌ها آشنایی و شناخت تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری تبدیل و ذخیره سازی تصاویر نیز اهمیت دارد.

۵. ورود اطلاعات در نرم‌افزار: وارد کردن درست و یکدست داده‌ها به درون نرم‌افزار جامع آرشیو رقیمی جهت ذخیره و بازیابی مؤثر اطلاعات منابع، از اهمیتی حیاتی برخوردار است.

۶. بازیابی: منابع آرشیوی باید در مراحل قبل و بعد از تبدیل محتوای آنها بازیابی شوند. بازیابی در مرحله قبل از تبدیل برای اطمینان از کیفیت مطلوب صدا و تصویر انجام می‌شود و بعد از تبدیل جهت کنترل نهایی کیفیت تصویر و داده‌های مربوط به منابع ضروری است.

۷. روش‌های ذخیره و بازیابی: آشنایی با روش‌های ذخیره‌سازی و بازیابی منابع جهت انجام جست‌وجوی مؤثر در نظام آرشیو رقیمی اهمیت بسزایی دارد، زیرا یکی از اهداف اصلی رقیمی‌سازی دسترسی آسان و سریع کاربران به منابع مورد نیاز است. لذا این امکان برای کاربران باید وجود داشته باشد تا با وارد کردن داده‌های مربوط به یک یا دو مدخل تعیین شده طی یک جست‌وجوی ساده به منبع مورد نیاز دسترسی پیدا کنند.

۸. ابزارها و فرمت‌های ذخیره‌سازی: شناخت روش‌ها و فرمت‌های تعیین شده و مناسب صدا و تصویر برای ذخیره‌سازی اطلاعات منابع آرشیوی برای آرشیویست‌ها، که با این منابع سر و کار دارند، لازم و ضروری است.

۹. فهرست نویسی منابع رقیمی: آشنایی با قواعد فهرست‌نویسی منابع الکترونیکی و رقیمی به آرشیویست‌ها در درک بهتر محیط‌های رقیمی کمک می‌کند. فهرست‌نویسی منابع رقیمی مطابق با استانداردهای ابرداده‌ای انجام می‌شود. لذا آشنایی با این استانداردها گام اول در فهرست‌نویسی این منابع است.

1. capture

۱۰. حفظ و نگهداری: تمام اقداماتی که در آرشیبو رقمی صورت می‌گیرد با هدف حفظ و نگهداری از محتوای منابع انجام می‌شود. مدیران سامانه، تکنسین‌های فنی، و البته آرشیبویست‌ها نقش‌های اصلی را در این مورد دارند و لذا باید برای این وظیفه مهم آموزش‌های لازم را ببینند.

۱۱. نمایه‌سازی: آشنایی با نظام‌های رایانه‌ای نمایه‌سازی می‌تواند در انتخاب کلیدواژه‌ها و اصطلاحات متناسب با محتوای مدرک به کاربران امکان دهد که بهتر بتوانند نتایج دلخواه و مورد نیاز خود را بازیابی کنند.

۱۲. نرم‌افزارهای ویرایش تصاویر: نرم‌افزارهای زیادی برای ویرایش تصاویر وجود دارند. مهم‌ترین این نرم‌افزارها که در سازمان صدا و سیما کاربرد دارند، نرم‌افزارهای Edius و Final cut pro می‌باشند.

۱۳. ارزیابی و پالایش تصاویر: فایل‌های تصویری قبل و بعد از تبدیل و به‌طور مداوم باید مورد ارزیابی قرار گیرند و در صورت وجود هرگونه اشکال و آسیب توسط نرم‌افزارهایی که برای این کار طراحی شده‌اند مورد مرمت و اصلاح قرار گیرند تا کیفیت منبع اصلی دچار افت نشود.

۱۴. تهیه نسخه پشتیبان: پشتیبان‌گیری در مورد منابع رقمی اهمیت حیاتی دارد. ضرورت دارد که منابع آرشیبوی بر روی فرمت‌هایی مناسب برای آرشیبو منتقل و در محل مناسب نگهداری شوند.

۱۵. تکثیر و تبدیل: آرشیبویست‌ها باید ضمن آشنایی با نرم‌افزارهای تبدیل تصاویر، برای مقاصد مختلف از فرمت‌های متفاوتی برای تبدیل استفاده کنند. برای مثال، نوع فرمتی که برای مرور فایل‌ها در سامانه رقمی توسط کاربران استفاده می‌شود با فرمت‌های پخش و آرشیبو تفاوت دارند. در هنگام تکثیر منابع باید به این موارد توجه کرد تا کار مطابق با استانداردهای کیفی مورد انتظار انجام شود.

۱۶. رعایت حق مؤلف: مسئله کپی‌رایت یا حق مؤلف همواره در مورد منابع رقمی مطرح است. این مسئله با بهره‌گیری از شبکه‌های اینترنت داخلی و تعیین سطوح دسترسی‌های مختلف برای کاربران متفاوت مرتفع می‌گردد. با این حال، ضرورت دارد آرشیبویست‌ها درباره کپی‌رایت و مسائل مربوط به آن آگاهی کامل داشته باشند.

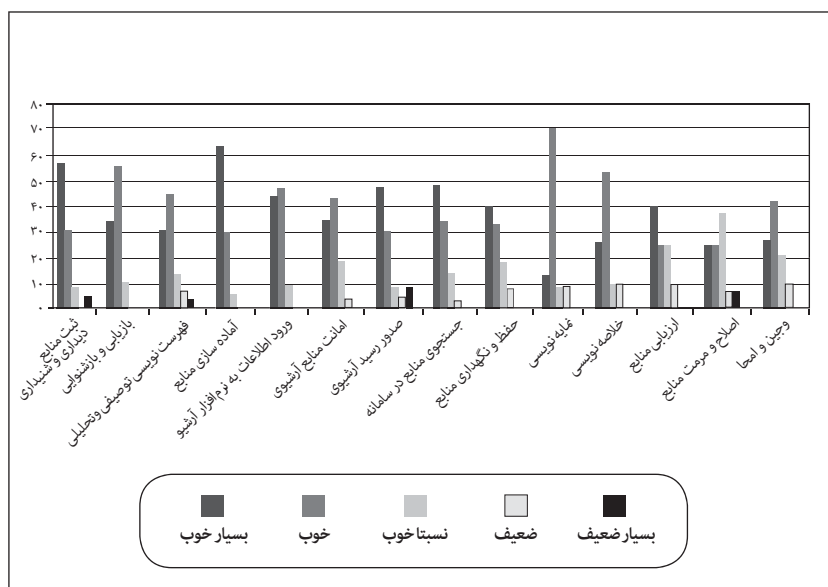
ب. وضعیت جمعیت شناختی جامعه پژوهش

بر اساس یافته‌ها، ۶۷۲ درصد از آرشیبویست‌ها زن و ۳۱/۸ درصد مرد هستند. ۳۱/۸ درصد بین سنین ۲۵ تا ۳۰ سال قرار دارند. ۱۵/۹ درصد بین ۳۱ تا ۳۵ سال، ۲۷/۳ درصد بین ۳۶ تا ۴۰ سال،

۹/۱ درصد بین ۴۱ الی ۴۵ سال و ۴/۵۴ درصد بین ۴۶ الی ۵۰ سال قرار دارند. ۱۱/۳۶ درصد نیز به این سؤال پاسخ نداده‌اند. در آرشیه‌های سیما، ۱۵/۹ درصد از آرشیه‌یست‌ها دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۶۶/۶ درصد دارای مدرک کارشناسی، ۴/۵۴ درصد فوق‌دیپلم، و ۱۱/۳۶ درصد از آنها دارای مدرک دیپلم هستند. ۴/۵۴ درصد نیز پاسخی نداده‌اند. رشته تحصیلی ۵۰ درصد از آرشیه‌یست‌ها، رشته کتابداری و ۷/۴ درصد نیز در رشته‌های غیر کتابداری تحصیل کرده‌اند. ۱۳/۶ درصد نیز به این سؤال پاسخ نداده‌اند. در میان آرشیه‌یست‌ها، ۴/۵۴ درصد بین ۱-۳ سال، ۲۰/۴ درصد بین ۴-۶ سال، ۳۷/۶ درصد بین ۷-۱۰ سال، ۱۵/۹ درصد بین ۱۱-۱۵ سال، ۱۱/۳۶ درصد بین ۱۶-۲۰ سال و ۷/۸ درصد بین ۲۱-۲۳ سال سابقه اشتغال دارند. ۴/۵۴ درصد نیز پاسخ نداده‌اند.

نیازهای آموزشی آرشیه‌یست‌ها

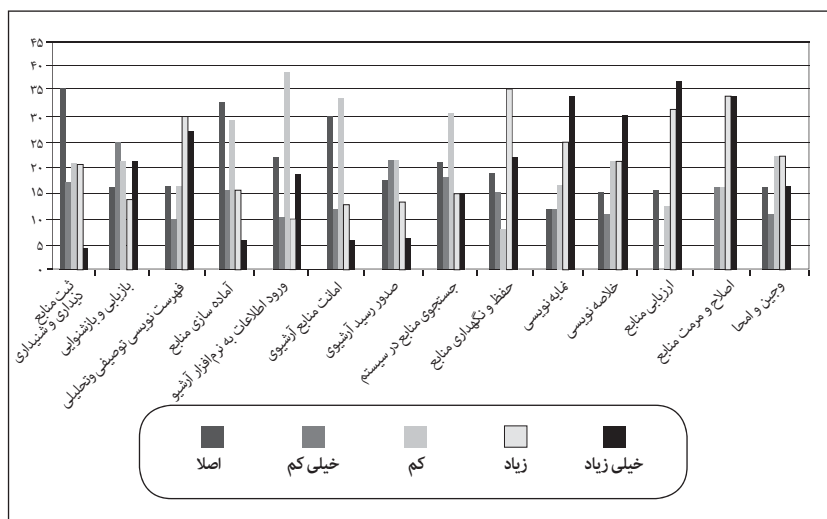
به طور میانگین، ۴۲ درصد از آرشیه‌یست‌ها انجام وظایف شغلی خود را آسان، ۲۹ درصد نسبتاً آسان و ۲۰/۷ و ۱۱/۱ درصد مشکل و بسیار مشکل توصیف کرده‌اند. همچنین، ۳۷/۹ و ۴۰/۳ درصد از آنان وضعیت خود را در انجام وظایف به ترتیب و به طور متوسط بسیار خوب و خوب ارزیابی کرده‌اند. بر این اساس، ۱۹/۶، ۱۵/۰ و ۲۴/۱ درصد نیاز به آموزش برای انجام وظایف شغلی خود را اصلاً، خیلی کم، و کم، توصیف کرده‌اند. ۲۱/۶ و ۲۰/۷ درصد نیز نیاز به آموزش را زیاد و خیلی زیاد عنوان کرده‌اند.

مُداری ۱
درصد فراوانی پاسخ‌ها بر حسب ارزیابی آرشیه‌یست‌ها از وضعیت خود در انجام وظیفه

مؤدار ۲

درصد فراوانی پاسخ‌ها از نظر میزان نیاز به آموزش برای انجام موفقیت آمیز وظایف

بر اساس نتایج و یافته‌های به دست آمده، آرشیبویست‌ها در ۶ مورد، از ۱۴ وظیفه مورد بررسی، نیاز به آموزش بیشتری دارند که عبارت‌اند از:

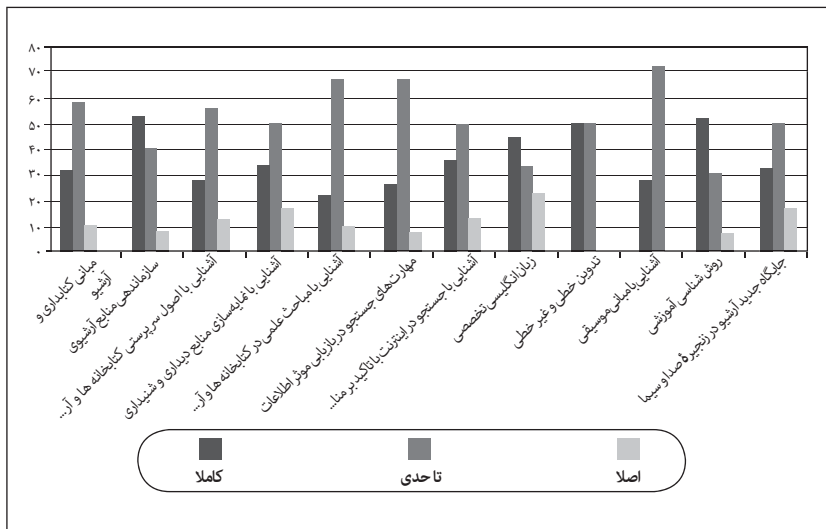
- ارزیابی منابع،
- اصلاح و مرمت منابع،
- نمایه‌سازی،
- حفظ و نگهداری،
- فهرست‌نویسی توصیفی و تحلیلی، و
- خلاصه‌نویسی.

وضعیت آرشیبویست‌ها از نظر شرکت در دوره‌های آموزشی برگزار شده

از میان دوره‌های آموزشی برگزار شده، ۳۳/۳ درصد جزء دوره‌های آموزشی حین خدمت و ۶۶/۷ درصد جزء دوره‌های آموزشی تطبیقی بوده‌اند. نتایج نشان می‌دهد که درصد میانگین افراد شرکت‌کننده در دوره‌های آموزشی حین خدمت ۴۴/۷۷ درصد و میانگین افراد شرکت‌کننده در دوره‌های آموزشی تطبیقی ۱۹/۶ درصد بوده است. به‌طور کلی، میانگین افراد شرکت‌کننده در این دوره‌ها ۳۲/۱۸ درصد بوده است.

میانگین درصد افراد شرکت‌کننده که دوره‌های آموزشی برگزار شده را کاملاً کاربردی دانسته‌اند، ۳۶/۷۵ درصد، میانگین درصد افرادی که آن را تا حدی کاربردی دانسته‌اند ۵۲/۸ درصد، و ۱۰/۵ درصد نیز به‌طور میانگین این دوره‌ها را اصلاً کاربردی ندانسته‌اند. به‌علاوه، میانگین درصد افراد شرکت‌کننده که دوره‌های آموزشی برگزار شده را در ارتقای شغلی خود موثر دانسته‌اند، ۵۱/۳۳ درصد، و ۴۰/۳۳ درصد نیز به‌طور میانگین این دوره‌ها را در

ارتقای شغلی خود بی‌تأثیر عنوان کرده‌اند. ۶۳/۶ درصد از آرشیویست‌ها هر سه نوع دوره آموزشی بدو خدمت، حین خدمت و تطبیقی را برای انجام مطلوب وظایف شغلی خود ضروری توصیف کرده‌اند. و سرانجام اینکه ۶۱/۴ درصد از آنها کارگاه آموزشی را به‌عنوان شکل مناسب و مطلوب برگزاری دوره‌های آموزشی انتخاب کرده‌اند.

مودار ۳

درصد فراوانی میزان کاربردی بودن دوره‌ها

نیازهای آموزشی آتی آرشیویست‌ها

با توجه به اینکه آرشیویست‌های سازمان صدا و سیما در آینده‌ای نزدیک با آرشیورقمی مواجه خواهند بود، شناخت نیازهای آموزشی و مهارت‌های مورد نیاز در آرشیوهای رقمی تلویزیونی ضرورت مهمی به‌شمار می‌آید. نتایج پژوهش نشان می‌دهد تنها ۲۲/۸ درصد از آرشیویست‌ها سطح دانش فعلی خود را در مورد آرشیورقمی زیاد و خیلی زیاد و ۷۷/۲ درصد از آنان سطح دانش خود را کم، خیلی کم، و اصلاً توصیف کرده‌اند؛ با این حال، ۴۲ نفر از ۴۴ نفر از پاسخگویان در این باره اظهار نظر کرده‌اند.

بر اساس یافته‌ها، میانگین پاسخگویانی که یادگیری هیچ‌یک از نیازهای آموزشی پیشنهادی را ضروری ندانسته‌اند ۲/۲۳ درصد، خیلی کم ۷/۰ درصد، و کم ۱۶/۰ درصد می‌باشد. همچنین، میانگین کسانی که ضرورت نیازهای پیشنهادی را زیاد و خیلی زیاد توصیف کرده‌اند، به‌ترتیب ۲۷/۵ و ۴۷/۰ درصد می‌باشد. بر این اساس و با توجه به اطلاعات به‌دست آمده از جدول، یادگیری همه ۱۶ عنوان نیاز آموزشی پیشنهادی ضرورت دارد. مهم‌ترین این نیازها به‌ترتیب اولویت‌بندی آرشیویست‌ها به شرح زیر است:

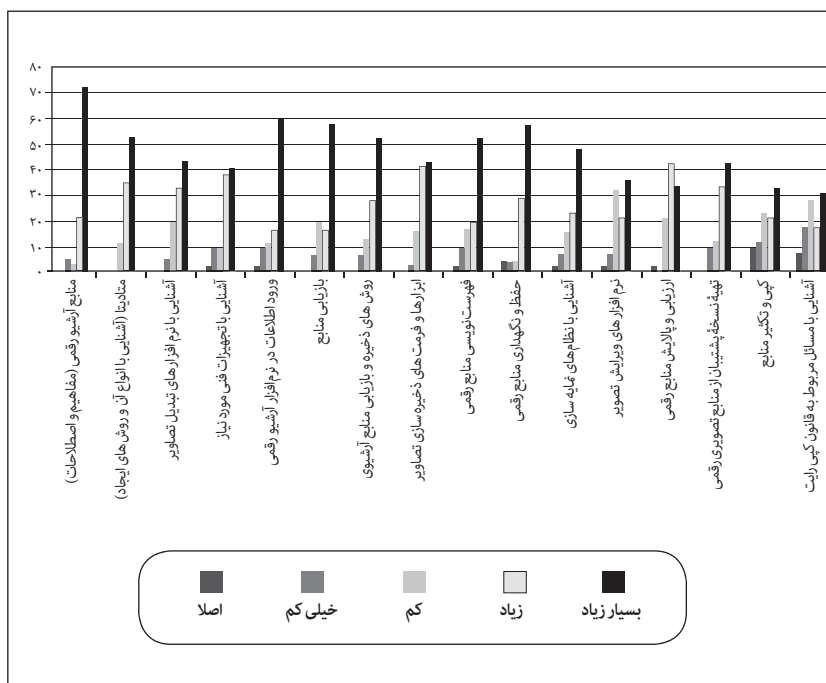
- مبانی آرشیورقمی (مفاهیم و اصطلاحات)،

- ورود اطلاعات در نرم‌افزار آرشیبویست‌های رقمی،
- حفظ و نگهداری منابع رقمی،
- بازیابی منابع،
- فهرست‌نویسی منابع رقمی،
- روش‌های ذخیره و بازیابی منابع آرشیبوی،
- متادیتا (آشنایی با انواع آن و روش‌های ایجاد)، و
- آشنایی با نظام‌های نمایه‌سازی خودکار.

مؤدار ۴

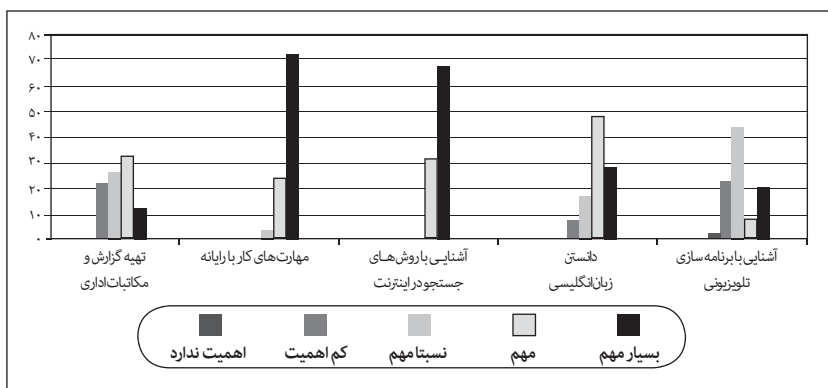
درصد فراوانی ضرورت یادگیری نیازهای
آموزشی پیشنهادی بارقمی‌شدن آرشیبوها

مهارت‌های عمومی مورد نیاز آرشیبویست‌ها

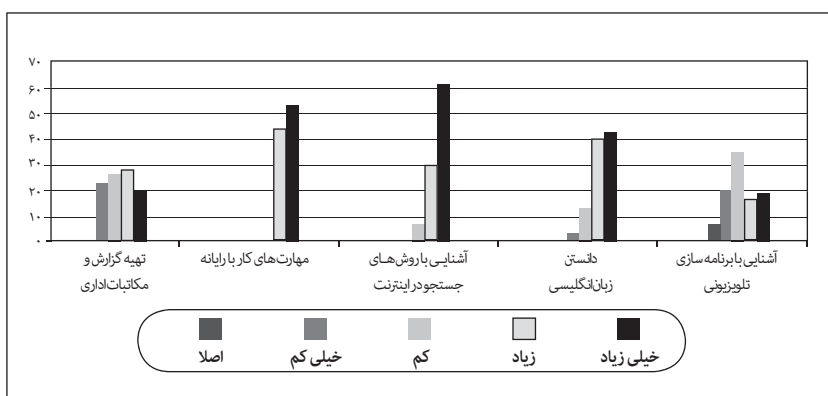
میانگین پاسخگویانی که هیچ یک از مهارت‌های عمومی پیشنهادی را مهم ندانسته‌اند ۰/۴ درصد، کم‌اهمیت ۱۰/۴ درصد، و نسبتاً مهم ۱۲/۱ درصد می‌باشد. همچنین، میانگین درصد کسانی که این مهارت‌ها را مهم و بسیار مهم دانسته‌اند، به ترتیب ۳۶ و ۴۰/۹ درصد است. از سوی دیگر، میانگین پاسخگویانی که میزان نیاز به آموزش برای یادگیری مهارت‌های عمومی را اصلاً، خیلی کم، و کم توصیف کرده‌اند، به ترتیب ۱/۴، ۹/۵ و ۱۶۷ درصد بوده است. همچنین، درصد میانگین کسانی که نیاز به این آموزش‌ها را زیاد و خیلی زیاد عنوان کرده‌اند، به ترتیب ۳۲/۳ و ۴۰/۰ درصد است.

مودار ۵

درصد فراوانی میزان اهمیت مهارت‌های عمومی پیشنهادی

مودار ۶

درصد فراوانی میزان نیاز به آموزش درباره مهارت‌های عمومی پیشنهادی

براین اساس، مهم‌ترین مهارت‌های عمومی مورد نیاز، به ترتیب اولویت بندی آرشیویست‌ها از این قرار می‌باشند:

- مهارت‌های کار با رایانه،
- آشنایی با روش‌های جست‌وجو در اینترنت، و
- دانستن زبان انگلیسی.

شقایق (۱۳۸۷)، در پژوهشی که به بررسی دیدگاه آرشیویست‌های آرشیو مرکزی و تولید اطلاعات سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران درباره ضرورت آموزش ضمن خدمت پرداخته است، خاطر نشان می‌کند که آرشیویست‌ها معتقدند که باید به مباحث جدید حوزه آرشیو مانند سواد اطلاعاتی، نرم‌افزارهای اداری، نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی، و مهارت‌های رایانه و شبکه توجه بیشتری شود. این نتایج با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد.

آزمون فرضیه‌ها

برای آزمون فرضیه‌ها ابتدا باید مشخص شود که داده‌ها پارامتری هستند یا ناپارامتری. برای

داده‌های پارامتری سه شرط باید وجود داشته باشند:

۱. داده‌ها، فاصله‌ای یا نسبی باشند؛

۲. توزیع داده‌ها نرمال باشد؛ و

۳. مقدار میانگین مفروض معقول وجود داشته باشد.

در پژوهش حاضر، ۱۴ سؤال مطرح شد و بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت نمرات سؤال‌های مربوط به هر یک از نمونه‌ها با هم جمع شده و یک شاخص نیاز آموزشی برای آنها ساخته شده است: در نتیجه داده‌ها فاصله‌ای و نسبی هستند. برای تعیین توزیع نرمال از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف تک نمونه‌ای استفاده شده است. چون مقدار این آزمون $0/723$ می باشد (جدول ۲)؛ در نتیجه، رابطه معنادار نیست و این نشان می‌دهد که توزیع نمونه‌ها در جامعه نرمال است.

		Q1.3JG
N		43
Normal Parameters ^{ab}	Mean	26.35
	Std. Deviation	17.604
Most Extreme Differences	Absolute	.110
	Positive	.110
	Negative	-.083
Kolmogorov-Smirnov Z		.723
Asymp. Sig. (2-tailed)		.672

جدول ۲

آزمون کولموگروف - اسمیرنوف تک نمونه‌ای

در این پژوهش، به‌طور مفروض، میانگین نمره ۳۰ را در نظر گرفته‌ایم. یعنی اگر بین میانگین جامعه و میانگین فرضی در فرضیه اول تفاوت معناداری وجود نداشته باشد و در مورد فرضیه دوم تفاوت معنادار اگر تفاوت میانگین فرضیه وجود داشته باشد فرض تحقیق تأیید می‌شود. در این پژوهش، به دلیل اینکه داده‌ها تک نمونه پارامتریک هستند از آزمون T-Test ای استفاده کرده‌ایم.

فرضیه ۱: بیش از ۵۰ درصد آرشیبویست‌ها برای انجام وظایف فعلی خود در آرشیبو آنالوگ نیازی به آموزش ندارند.

	Test Value = 30					
	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Q1.3JG	-1.360	42	.181	-3.651	-9.07	1.77

جدول ۳

نتیجه آزمون فرضیه اول

همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار sig مساوی است با ۰/۱۸۱ و در نتیجه رابطه معنادار نمی‌باشد و در نتیجه فرضیه تحقیق تأیید می‌شود.
فرضیه ۲: بیش از ۵۰ درصد آرشیویست‌ها برای انجام وظایف خود در آرشیو رقیمی نیاز به آموزش دارند.

Q9J	Test Value = 30					
	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
	13.435	41	.000	28.500	24.22	32.78

جدول ۴

نتیجه آزمون فرضیه دوم

همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار sig مساوی است با ۰/۰۰ و در نتیجه رابطه معنادار می‌باشد و در نتیجه فرضیه تحقیق تأیید می‌شود.

نتیجه‌گیری

با توجه به بررسی و تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش، اولویت‌های نیازهای آموزشی آرشیویست‌های سیمای جمهوری اسلامی ایران، با استفاده از تجزیه و تحلیل وظایف شغلی و با توجه به نظر آرشیویست‌ها مشخص شد. نتایج پژوهش نشان داد که آرشیویست‌ها در برخی وظایف شغلی (که با قریب‌الوقوع بودن پیدایش آرشیو رقیمی در سازمان از آنها می‌توان به‌عنوان فعالیت‌های آرشیوی سنتی یاد کرد) نیاز به آموزش دارند. با این حال، بر اساس یافته‌ها، به‌طور متوسط بیش از نیمی از آرشیویست‌ها (۵۸/۸۱ درصد) معتقدند که برای انجام وظایف شغلی مختلف خود اصلاً، خیلی کم، و کم به آموزش نیاز دارند. این مسئله، فرضیه اول پژوهش را به نوعی دیگر اثبات می‌کند. آسان بودن وظایف یا برگزاری دوره‌های آموزشی نمی‌تواند علت این امر باشد؛ چرا که براساس یافته‌های پژوهش به‌طور متوسط ۵۸ درصد آنان انجام این وظایف را نسبتاً مشکل، مشکل، و بسیار مشکل توصیف کرده‌اند و از سویی دیگر ۶۸ درصد آرشیویست‌ها در دوره‌های آموزشی شرکت نکرده‌اند. احتمالاً تجربه فردی در این زمینه نقش مهمی داشته است. بر اساس یافته‌های پژوهش، نیمی از آرشیویست‌های شاغل در آرشیوهای شبکه‌های سراسری سیمای جمهوری اسلامی ایران (۵۲/۲۶ درصد) بین ۷-۱۵ سال سابقه خدمت دارند.

با این حال، در مورد نیازهای آموزشی آرشیویست‌ها در آرشیو رقیمی، وضعیت برعکس است. یافته‌های پژوهش نشان داد که درصد بالایی از آرشیویست‌ها با مفاهیم و مهارت‌های مورد نیاز محیط آرشیوهای رقیمی آشنایی ندارند. تقریباً تمامی نیازهای آموزشی پیشنهادی از

سوی آرشیویست‌ها مورد تأیید و تأکید قرار گرفتند. این مسئله بار دیگر فرضیه دوم را تصدیق می‌کند.

یکی از دلایلی که می‌توان درباره چرایی این مسئله عنوان کرد این است که متأسفانه فرآیند آموزش در سازمان صدا و سیما نه تنها با تحولات سازمانی همگام نیست، بلکه بسیار عقب‌تر از آن است. در حالی که، یک دهه از شروع فرآیند رقمی‌سازی در سازمان می‌گذرد و در شرایطی که چند سالی است که تصاویر رقمی به خانه‌های مردم راه یافته است، مرکز آموزش سازمان همچنان دوره‌های آموزشی را برگزار می‌کند که مربوط به نیازسنجی‌ای است که پانزده سال پیش انجام شده است.

نکته دیگری که می‌توان به آن اشاره کرد این است که گاهی اهمیت آنتن و پخش باعث می‌شود که مسائل مربوط به بخش‌های دیگر همچون آرشیوها به حاشیه رانده شود. همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد، آرشیوها هنوز در نیمه راه رقمی شدن قرار دارند. بی‌تردید، نظام جامع و یکپارچه رقمی، زمانی به‌طور کامل محقق می‌شود که پخش، تولید، و آرشیو به موازات یکدیگر مسیر تحول را طی کنند. آرشیویست‌ها، به‌عنوان کسانی که در صورت تحقق کامل رقمی‌سازی در نقطه آغاز این چرخه قرار می‌گیرند، باید به دانش و مهارت‌های مورد نیاز برای انجام وظایف جدیدشان تجهیز شوند. رایت (۲۰۱۱)، از آرشیویست‌ها به «مدیران رسانه»^۱ تعبیر می‌کند که با مدیریت بر تولید متادیتا و سامانه‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات در فرآیند ذخیره، تولید، و اشاعه اطلاعات نقش مهمی خواهند داشت. رقمی‌سازی یک پروژه عظیم و گران‌قیمت است که سرمایه‌گذاری برای اجرای موفق آن باعث صرفه‌جویی در هزینه‌های آینده خواهد شد.

و نکته آخر اینکه آرشیویست‌ها، خود نیز باید برای بالا بردن سطح دانش خود مطابق با تحولات مورد انتظار تلاش کنند. تجربه آرشیو آنالوگ نشان داده است که آنها قادر هستند در شرایط فقدان متون درسی مدون و آموزش‌های کلاسی، با پشتکار و ممارست بیشتر، نیازهای خود را مرتفع سازند.

پیشنهادها

با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

✓ توجه خاص به توسعه مهارت‌های فنی آرشیویست‌ها؛

✓ استفاده از تجهیزات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مناسب و مدرن به همراه آموزش

استفاده از آنها؛

✓ طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی به ویژه در زمینه آرشیو رقمی؛

- ✓ فراهم کردن امکان شرکت همه آرشویست‌ها برای شرکت در دوره‌های آموزشی؛
- ✓ توجه به نظر آرشویست‌ها در همه مراحل طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی؛
- ✓ انجام نیازسنجی‌های آموزشی به‌طور پیوسته در سطح آرشویها؛ و
- ✓ طراحی برنامه‌های آموزشی مجزا برای کتابداران و آرشویست‌ها به‌دلیل وظایف شغلی و در نتیجه نیازهای آموزشی متفاوت.

منابع

- اداره کل تشکیلات و سیستم‌ها (۱۳۷۹). *نظام خدمات آرشویهای فیلم و ویدئو کاست*. تهران: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- چوبک، هدا (۱۳۸۲). *ارزشیابی حفظ و نگهداری فیلم‌ها و ویدئو کاست‌های سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در شهر تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، دانشکده علوم انسانی، تهران.
- سید جوادین، سیدرضا (۱۳۸۵). *مدیریت منابع انسانی و امور کارکنان*. تهران: نگاه دانش.
- شقایق، مهدی (۱۳۸۷). دیدگاه آرشویست‌های آرشيو مرکزی و بخش تولید اطلاعات سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران درباره ضرورت و اهمیت آموزش ضمن خدمت. *کتابداری*، ۴۸، ۵۱-۷۴.
- عباس زادگان، محمد؛ ترک زاده، جعفر (۱۳۷۹). *نیازسنجی آموزشی در سازمانها*. تهران: انتشار.
- مرادی، نورالله؛ طهرانی پور، وحید (۱۳۸۷). *آرشيو داری دیداری شنیداری*. تهران: نشر کتابدار.
- هریسون، هلن پ. (۱۳۸۸). *آرشيوهای دیداری شنیداری: مجموعه مقالات کاربردی* (وحید طهرانی پور و همکاران، مترجمان). تهران: کتابدار.

EBU report(2003). Archives in digital broadcasting. *EBU archive report*.

Wright, Richard(2011). Preservation: scenarios, risks, costs. from:

[http:// prestospace.org/](http://prestospace.org/)

Wright, Richard(2006). what archive want: the requirements for digital technology.

EBU Technical Review.

